

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Kód: YNDPm511	Názov: Súdne procesy v slovenských dejinách	
Zabezpečuje: Katedra historického práva a právnej metodológie		
Druh vzdelávacej činnosti: Prednáška, Cvičenie	Počet kreditov: 3	Odporúčaný semester: ZS
Rozsah vzdelávacej činnosti (v hodinách): Týždenný: 1/0 Za obdobie štúdia: ZS 23/,12		Stupeň štúdia: 2.
Metóda vzdelávacej činnosti: Kombinovaná		
Odporúčaný semester	Študijný program	
1.rok ZS	Právo (YEŠMgr-PR-23) Právo (YDŠMgr-PR)	
Podmieňujúce predmety:		
Podmienky na absolvovanie predmetu:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Ukončenie skúškou		
Priebežné hodnotenie:		
Záverečné hodnotenie: Záverečné hodnotenie: písomná skúška, pozostávajúca z troch otvorených otázok zo zverejneného zoznamu otázok; hodnotenie: A: 100%-91%; B: 90%-81%; C: 80%-71%; D: 70%-66%; E: 65%-60%; FX: 59%-0.		
Ukončené: Skúškou.		
Výsledky vzdelávania: Študent vie posúdiť procesy, ktoré sa v európskych dejinách ustálili do dvoch typov, akuzačného a inkvizičného, a v modernom období vývoja práva sa transformovali do podoby tzv. zmiešaného typu procesu. Študent vie analyzovať vybrané pútavé a zaujímavé súdne spory, a tak spoznáva právo v jeho extenzívnej podobe. Študent je schopný opísať a identifikovať meritum daného sporu a syntetizovať jeho výsledky v podobe rozhodnutia vo veci samej. Je schopný rozpoznať jednotlivé typy procesov a ich znaky, ich zásady a princípy, opísať jednotlivé štádia procesu. Je schopný tiež nielen ich mechanicky reprodukovať (kto a čo bolo základom/kauzou sporu?), ale aj vysvetliť a definovať jednotlivé fázy procesného konania v konkrétnom spore a konkrétne inštitúty procesného práva. Študent je schopný širšieho a hlbšieho (detailnejšieho) rozboru a analýzy jednotlivých súdnych sporov, aby fakticitu zistenej skutkovej podstaty a podstaty sporu aj správne posúdil a interpretoval a bol schopný vypracovať analýzu daného skutkového stavu. Je schopný subsumovať konkrétne právno-historické javy, udalosti a procesy, nadobudnuté štúdium vybraných súdnych sporov pod analogické súčasné právne alebo obdobné (per analogiam) právno-historické pojmy a procesné inštitúty. Na základe týchto vedomostí a schopností je potom schopný samostatného a aktívneho prístupu pri vyhľadávaní informácií a faktov a syntetizovať z nich zovšeobecňujúce právno-historické poznatky. Je schopný objektívne posúdiť obsah prijímaných informácií a zaujať k nim vlastný odborný, prípadne aj kritický názor a argumentačne ho podporiť.		
Stručná osnova predmetu: 1. Procesné právo a jeho vývoj. Druhy procesného konania a ich znaky. Civilný a trestný proces. Štádia procesného konania. Opravné prostriedky. 2. Veľkomoravský proces – Rastislav a Metod vo Franskej ríši, domáca úprava podľa ZSLj a Nomokánonu. 3. Arpádovský proces – listinné pramene a Varadínsky register. 4. Proces s Jánom Literátom z Madočian. 5. Proces/ne-proces s Alžbetou Báthoryovou v kontexte ženskej kriminality novoveku. 6. Proces o rozluku manželstva Jána Dubničku a Alžbety Magyarovej – ukážka cirkevného súdneho sporu podľa kánonického práva. 7. Proces s Jurajom Jánošíkom – Directio methodica. 8. Procesy so slovenskými národovcami z konca 19. a začiatku 20. storočia. 9. Prvý proces a druhý, retribučný, proces s V. Tukom. Proces s J. Tisom. Charakteristika retribučného súdництва po II. svetovej vojne. 10. Komunistické monsterprocesy – úprava, právny a politický základ. 11. Komunistické monsterprocesy – proces s Miladou Horákovou. 12. Komunistické monsterprocesy – proces s biskupmi (Vojtaššák, Buzalka, Gojdič).		
Odporúčaná literatúra: Základná odporúčaná literatúra: LACLAVÍKOVÁ, M. – LANCZOVÁ, I.: Pramene práva v Československu v období ľudovej demokracie 1948-1960: Premena občianskeho a rodinného práva. Bratislava: VEDA, 2024. Dostupné na: https://iuridica.truni.sk/sites/default/files/dokumenty/katedry/dp/publikacie/laclavikova-lanczova_pramene-prava-v-csr-1948-1960_on-line.pdf . GÁBRIŠ, T.: Directio methodica v dejinách uhorského procesného práva. Bratislava: Wolters Kluwer, 2019. LACLAVÍKOVÁ, M. – ŠVECOVÁ, A.: Praktikum k dejinám štátu a práva na Slovensku. I. zväzok. 2. prepracované vyd. Trnava: Typi universitatis tyrnaviensis, 2020. LACLAVÍKOVÁ, M. – ŠVECOVÁ, A.: Praktikum k dejinám štátu a práva na Slovensku. II. zväzok. (1848 – 1948). Trnava: Typi universitatis tyrnaviensis, 2016. LACLAVÍKOVÁ, M. – ŠVECOVÁ, A.: Praktikum k dejinám štátu a práva na Slovensku. III. zväzok. Trnava: Typi universitatis tyrnaviensis, 2019.		
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský		
Poznámky: Časová záťaž študenta: 75 hodín Kombinované štúdium (P, K): 12 hodín Príprava na cvičenia, na záverečné hodnotenie a štúdium zaslaných podkladov a podkladov v Moodle (samoštúdium): 63 hodín		

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 27

A	B	C	D	E	FX
59%	11%	11%	11%	4%	4%

Vyučujúci:

prof. JUDr. Miriam Laclavíková, PhD., prednášajúci, skúšajúci
JUDr. Jozef Kolárik, PhD., prednášajúci, skúšajúci
prof. PhDr. JUDr. Tomáš Gábriš, PhD., LL.M., MA, prednášajúci, skúšajúci
prof. PhDr. JUDr. Adriana Pollák, PhD., prednášajúci, skúšajúci
JUDr. Ingrid Lanczová, PhD., prednášajúci, skúšajúci

Dátum poslednej zmeny: 01.09.2025**Schválil:** prof. PhDr. JUDr. Tomáš Gábriš, PhD., LL.M., MA